

Martien Schaaperhuis

Introductie

Het Martien Schaaperhuis is een beschermde woonvorm in Amsterdam. Deze locatie is een ontwikkelingsgerichte woonvoorziening waar bewoners in het begin intensief begeleid worden en geleidelijk steeds meer zaken zelfstandig leren regelen. De bewoners hebben namelijk de wens om door te stromen naar een eigen woning. De focus ligt op ondersteuning bij zinvolle dagbesteding, financiën en wonen. Bewoners kunnen worden doorverwezen vanuit justitie (IFZO) of vanuit de gemeente (WMO).

HVO-Querido, een organisatie met een groot aantal (forensische) voorzieningen in Noord-Holland, met name in Groot-Amsterdam, beheert het Martien Schaaperhuis. Zij bieden opvang, begeleiding en dagbesteding aan mensen in kwetsbare situaties. Hun benadering is persoonlijk, krachtgericht en gericht op het bevorderen van deelname aan de samenleving. Door middel van hun inzet en expertise streven ze naar een inclusieve, leefbare en veilige samenleving.

Het idee om het Martien Schaaperhuis op te richten voor dak- en thuislozen ontstond tijdens de Daverende Daklozendagen in 1997, een discussieforum tussen dak- en thuislozen, hulpverleners, volkshuisvesters (waaronder Martien Schaaper) en architecten. Dankzij het geduld, het enthousiasme en de vasthoudendheid van alle betrokkenen opende het Martien Schaaperhuis uiteindelijk in 2008 zijn deuren.

Schaal

Het Martien Schaaperhuis biedt plaats aan 60 bewoners. Justitie financiert er tien plekken permanent. Een zesde van de bewoners wordt aanvankelijk door justitie geplaatst en stroomt vervolgens door naar een plek die gefinancierd wordt vanuit de WMO. De bewoners leven in groepen van acht personen.

RESCALED-principes in de praktijk:

- Kleinschalig
- Op maat gedifferentieerd
- Geïntegreerd in de buurt

Op maat gedifferentieerd

Doelgroep:

Het Martien Schaaperhuis is een woonvoorziening voor volwassenen, zowel mannen als vrouwen, gericht op (ex-)dak- en thuislozen die vanwege psychiatrische problematiek ondersteuning nodig hebben op hun weg naar maatschappelijk herstel. De voorziening staat open voor cliënten met gecontroleerd gebruik van middelen (drugs en alcohol), op voorwaarde dat dit geen ernstige verslavingsproblemen met zich meebrengt. De voorziening is harddrugsvrij.

Gemiddeld verblijven bewoners twee jaar in het Martien Schaaperhuis, met als doel voldoende zelfstandigheid te ontwikkelen om door te stromen naar een andere woonvorm. De doelgroep bestaat dus uit mensen die potentieel hebben om door te groeien naar zelfstandig wonen en gemotiveerd zijn om hieraan te werken. Dit blijkt uit hun actieve deelname aan werk en activiteiten. Bewoners kunnen geplaatst worden via justitie (IFZO) of de gemeente (WMO). Bij de instroom van een nieuwe cliënt vindt een UVO (Uitstroom, Voortgang en Ontwikkeling)-overleg plaats met alle betrokken partijen. Indien dit overleg niet plaatsvindt, is er geen instroom mogelijk.

Soorten beveiligingsmaatregelen:

Binnen het Martien Schaaperhuis staat relationele veiligheid op de voorgrond, waarbij vertrouwen en respect centraal staan. Bewoners zijn zoveel mogelijk zelfstandig, tenzij het beter is om dit geleidelijk op te bouwen. Een positief leefklimaat wordt bevorderd door aandacht voor de omgeving, onderhoud, schoonmaak en snel handelen bij problemen. Gelijkwaardigheid tussen bewoners en begeleider wordt benadrukt, met een focus op samenwerking en actieve deelname van de bewonerscommissie.

Dit wordt aangevuld met een aantal statische veiligheidsmaatregelen die een gevoel van veiligheid creëren voor de bewoners. Ten eerste zijn er camera's aanwezig in de gemeenschappelijke ruimtes. Deze beelden worden enkel bekeken indien er zich incidenten hebben voorgedaan. Daarnaast zijn er wekelijkse kamercontroles maar deze zijn bedoeld om de hygiëne te waarborgen. Ook is er dagelijks toezicht van 7.30 tot 22.45 uur, daarna neemt een nachtwaker het over.

In het Martien Schaaperhuis zijn er ook procedurele veiligheidsmaatregelen door middel van enkele huisregels. Zo hebben bewoners de mogelijkheid om 24 uur per dag in en uit te lopen met hun eigen sleutel en is overlastgevend gedrag, zoals bedelen of

rondhangen op straat, en het gebruik van harddrugs, niet toegestaan. Bewoners zijn ook verantwoordelijk voor het schoonhouden van hun eigen kamers en gemeenschappelijke ruimtes, met indien nodig ondersteuning.

Activiteiten:

In het Martien Schaaperhuis wordt zelfstandigheid aangemoedigd en zijn bewoners verantwoordelijk voor hun eigen schema. Begeleiders en bewoners maken samen een plan met de doelen, behoeften en wensen van bewoners.

Alle medewerkers hanteren de krachtmethodiek. Het helpt om krachtgericht, herstelondersteunend en veilig te werken binnen dezelfde kaders en vanuit de door de organisatie vastgestelde krachtprincipes.

Het programma richt zich met andere woorden op het ontdekken en onderzoeken waar bewoners goed in zijn en dit in te zetten om een zo een succesvol traject te bevorderen. Binnen deze kaders blijft ruimte voor eigen keuzes en persoonsgerichte ondersteuning.

Tijdens het verblijf moeten de bewoners enkele activiteiten standaard in hun weekplanning opnemen, met name inkomensbeheer, dagbesteding en behandeling door een outreachend team. Bewoners zijn dus niet verplicht om werk te hebben, maar wel een vorm van zinvolle dagbesteding. Daarnaast krijgen bewoners individuele begeleiding op maat gericht op verschillende gebieden zoals huishoudelijke taken, dagopvang, administratie, financiën, huisvesting, sociale vaardigheden en netwerkuitbreiding. Er is ook de mogelijkheid om deel te nemen aan een herstelgroep. Deze groep biedt ondersteuning aan bewoners die hun herstel van geestelijke gezondheidsproblemen en verslavingsproblemen willen bespreken.

Het Martien Schaaperhuis werkt voornamelijk samen met externe partners op het gebied van dagbesteding. Echter binnen de voorziening bestaat er de mogelijkheid om te werken in de Steigerstek, het restaurant in het Martien Schaaperhuis. Dit restaurant biedt dagbesteding aan bewoners die geïnteresseerd zijn in de horeca. Het restaurant is open voor lunch en diner voor bewoners en bezoekers, met gratis ontbijt voor bewoners. Voor de andere eetmomenten kunnen de bewoners ervoor kiezen om individueel of in groep te koken of te eten in de Steigerstek.

In het Martien Schaaperhuis zijn bezoekers dagelijks welkom tot 22.00 uur, met een maximum van drie bezoekers per persoon en de mogelijkheid om twee nachten per week bezoek te ontvangen na overleg met de persoonlijke begeleider en de receptie.

Geïntegreerd in de buurt

Locatie en architectuur:

Het Martien Schaaperhuis ligt in een woonwijk in Amsterdam, op het Steigereiland, waar diverse winkels en buurtvoorzieningen op nabije afstand te vinden zijn. De locatie is goed bereikbaar met de tram, op slechts vijftien minuten afstand van het centraal station. Het pand kenmerkt zich door zijn open en lichte uitstraling, wat bijdraagt aan een aangename sfeer. Ondanks het gebouw ruim oogt, is het interieur huiselijk ingericht om een warme en uitnodigende sfeer te creëren.

Het gebouw telt drie verdiepingen en is voorzien van een lift voor toegankelijkheid. Bewoners delen hun leefruimte met maximaal acht personen. Elke bewoner heeft een eigen kamer, met voorzieningen zoals wifi en een tv-aansluiting, met een eigen douche, wastafel en toilet. De keuken en woonkamer worden gedeeld binnen de woongroep. Bovendien is er een gedeelde buitenruimte beschikbaar voor ontspanning. Op elke verdieping zijn wasmachines beschikbaar voor gemeenschappelijk gebruik. Naast de woongedeelten heeft het Martien Schaaperhuis ook de Steigerstek, een restaurant dat verbonden is aan de voorziening.

Het Martien Schaaperhuis biedt ook de mogelijkheid tot interne doorstroming tijdens het traject. Er zijn kamers met en zonder balkon, variërend in grootte, en individuele studio's zijn ook beschikbaar in het gebouw.

Interactie met de gemeenschap:

Het Martien Schaaperhuis bevordert op verschillende manieren de interactie met bewoners uit de buurt en begeleiders. Zo stimuleert het bewoners om deel te nemen aan activiteiten in de buurt. Dit omvat het gebruik maken van sociale voorzieningen, deelnemen aan werk- en sportactiviteiten en het vinden van zinvolle dagbesteding in de gemeenschap. Er worden namelijk geen concrete activiteiten

Martien Schaaperhuis

Opgericht: 2008

Capaciteit: 60

Beveiligingsniveau: Laag

Stad/Dorp: Amsterdam

Aard van interactie:

Bezocht door RJN

(15/01/2024)

aangeboden in de voorziening zelf. Het restaurant, de Steigerstek, dat zich bevindt op de begane grond van de voorziening, staat ook open voor buurtbewoners. Op die manier biedt het een sociale ontmoetingsplek en stimuleert het de integratie en interactie tussen de bewoners en de lokale gemeenschap.

Meer informatie:

- Over Martien Schaaperhuis op de officiële website van HVO-Querido:

HVO-Querido. (2023, February 14). *Martien Schaaperhuis - HVO-Querido*. Geraadpleegd 15 mei, 2024 op <https://hvoquerido.nl/locaties/martien-schaaperhuis/>

- Over Martien Schaaperhuis op de officiële website van Mijn Woonlocatie (Opvang en woonbegeleiding in Amsterdam):

Martien Schaaperhuis - mijnwoonlocatie. (2021, July 19). *Mijnwoonlocatie*. Geraadpleegd 15 mei, 2024 op <https://mijnwoonlocatie.amsterdam/locaties/martien-schaaper-huis-msh/>

- Over Martien Schaaperhuis op de website van een architectenbureau:

Friso ten Holt » *Martien Schaaperhuis Amsterdam*. (n.d.). Geraadpleegd 15 mei, 2024 op <http://frisotenholt.nl/portfolio/martien-schaaperhuis-amsterdam/>